

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 268/05
07.04.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Gligorijevića, predsednika veća, Nikole Mićunovića, Zorana Savića, Miodraga Vićentijevića i Dragana Jocića, članova veća i savetnika Vrhovnog suda, Gordane Maravić, zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih **AA i dr**, zbog krivičnih dela razbojništva iz člana 168. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije i dr, rešavajući o žalbama branilaca optuženih, za optuženog AA, advokata AB i za optuženog BB, advokata AV, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Beogradu, K. 796/04 od 13. decembra 2004. godine, u sednici veća održanoj, u smislu odredbe člana 375. Zakonika o krivičnom postupku, u odsustvu uredno obaveštenog Republičkog javnog tužioca, i branioca adv. AV, a u prisustvu branioca optuženog AA, advokata AB, dana 07. aprila 2005. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJAJU SE, kao neosnovane žalbe branilaca optuženih AA i BB, pa se **POTVRĐUJE**, presuda Okružnog suda u Beogradu K. 796/04 od 13. decembra 2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Beogradu, K. 796/04 od 13. decembra 2004. godine, oglašeni su krivim: AA i BB, zbog krivičnog dela razbojništva iz člana 168. stav 1. KZ RS u vezi člana 22. Osnovnog krivičnog zakona u saizvršilaštvu, a optuženi AA, još i zbog krivičnog dela neovlašćeno držanje i nošenje vatrenog oružja i municije iz člana 33. stav 1. ZOOM RS. Prvostepeni sud, utvrdio je AA, kaznu zatvora za krivično delo iz člana 168. stav 1. KZ RS u vezi člana 22. OKZ, u trajanju, od dve godine, a za krivično delo iz člana 33. stav 1. ZOOM RS, kaznu zatvora u trajanju, od jedne godine i osudio, ovog optuženog, na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju, od dve godine i šest meseci u koju se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru, od 19. maja 2004. godine, pa nadalje. Optuženi BB, osuđen je, na kaznu zatvora u trajanju, od jedne godine.

Optuženi AA, obavezan je, da u budžetska sredstva suda uplati novčani iznos, od 18.600,00 dinara, na ime troškova krivičnog postupka i 3.000,00 dinara, na ime sudskog paušala, a BB, na ime troškova krivičnog postupka, da uplati u budžetska sredstva suda novčani iznos, od 24.000,00 dinara i na ime sudskog paušala 3.000,00 dinara.

Optuženom AA, izrečena je mera bezbednosti, na osnovu člana 69. OKZ, pa je od istog, oduzet pištolj marke ____, kalibra 9mm i 18 metaka, istog kalibra.

Protiv ove presude žalbe su izjavili:

- branilac optuženog AA, advokat AB, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o kazni, s`predlogom, da Vrhovni sud, uvažavanjem žalbe ukine prvostepenu presudu i vrati na ponovno suđenje i zahtevom da o sednici veća obavesti branioca;

- branilac optuženog BB, advokat AV, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o kazni, s`predlogom, da Vrhovni sud uvažavanjem žalbe preinači pobijanu presudu, tako što će ovom optuženom ublažiti kaznu, odnosno, izreći blažu krivičnu sankciju u vidu uslovne osude, te osloboditi ga plaćanja troškova krivičnog postupka i zahtevom, da branilac bude obavješten o vremenu održavanja sednice drugostepenog veća.

U podnesku Republičkog javnog tužioca Ktž. 389/05 od 24. februara 2005. godine, predloženo je, da Vrhovni sud, odbije, kao neosnovane, žalbe branilaca optuženih i potvrdi prvostepenu presudu.

Vrhovni sud je u sednici veća održanoj u smislu odredbe člana 375. ZKP, u odsustvu uredno obavještenog Republičkog javnog tužioca, kao i branioca optuženog BB, advokata AV, a u prisustvu branioca optuženog AA, advokata AB, razmotrio sve spise krivičnog predmeta, zajedno sa pobijanom presudom i iznetim predlogom Republičkog javnog tužioca, pa je ocenivši navode izjavljenih žalbi, našao:

Žalbe nisu osnovane.

Ispitujući pobijanu presudu po službenoj dužnosti, u smislu odredbe člana 380. stav 1. tačka 1. i 2. Zakonika o krivičnom postupku, Vrhovni sud, nije našao u presudi ili postupku koji je prethodio njenom donošenju, bitne povrede odredaba krivičnog postupka, kao ni povrede krivičnog zakona, učinjene na štetu optuženih.

Navodi žalbe branilaca optuženih u kojima se ukazuje na bitne povrede odredaba krivičnog postupka, iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, a koje bi bile u nerazumljivosti presude, koja je protivrečna sama sebi, a pre svega u pogledu različitih odbrana optuženih, datih prilikom ispitivanja kod organa unutrašnjih poslova, kod istražnog sudije i na glavnom pretresu, neosnovani su, jer počev od strane 6-te, pa do 11-te strane u pobijanoj presudi, prvostepeni sud u razlozima navodi, koju odlučnu činjenicu je utvrdio iz kog izvedenog dokaza, te otklanja protivrečnosti među pojedinim dokazima, iscrpnom analizom i ocenom odbrana optuženih, koji su više puta u predkrivičnom i krivičnom postupku menjane u bitnim činjenicama, a tiču se objektivnih i subjektivnih elemenata bića krivičnog dela, za koje su optuženi oglašeni krivim. Naime, žalbama branilaca pobija se prvostepena presuda u odnosu na optužene AA i BB u odnosu na krivično delo razbojništva iz člana 168. stav 1. KZ RS u saizvršilaštvu u vezi člana 22. OKZ, opisano, pod tačkom 1. izreke.

Sa stanovišta izjavljenih žalbi u korist optuženih, razumljivo je nastojanje branilaca, da dovedu u pitanje ocenu istinitosti odbrana optuženih, koje sadrže činjenično priznanje krivičnog dela, te da ukažu na izmenjene odbrane, date u cilju poboljšanja položaja optuženih u krivičnom postupku, svakako imajući u vidu, konačni ishod tog postupka.

S`toga se i drugi izvedeni dokazi nastoje u žalbama branilaca, dovesti u neki stepen sumnje, koji bi sud naveo, na drukčiju ocenu ovih odbrana, svakako, povoljniju po optužene.

Međutim, ocena je Vrhovnog suda, da su žalbeni navodi, koji se odnose u suštini na pitanje pravilnosti i potpunosti utvrđenog činjeničnog stanja, iz kog proizilaze zakonski elementi bića krivičnog dela razbojništva iz člana 168. stav 1. KZ RS u vezi člana 22. OKZ, neosnovani i neprihvatljivi.

Iz potvrda o privremeno oduzetim predmetima, prvostepeni sud utvrđuje, da su od optuženih oduzeti: mobilni telefon "___", model vv sa pripadajućom baterijom i to, od optuženog AA, a od optuženog BB, mobilni telefon "___", model gg sa pripadajućom baterijom, te prema odgovarajućoj potvrdi, vraćeni oštećenom DD i oštećenom ĐĐ. Svedoci oštećeni, od kojih su optuženi oduzeli mobilne telefone i druge predmete, kazivali su, o bitnim činjenicama gotovo identično. Odlučne činjenice, koje prvostepeni sud utvrđuje iz kazivanja ovih svedoka, proizilaze, saglasno iz odbrana optuženih datih prilikom ispitivanja kod organa unutrašnjih poslova i delimično kod istražnog sudije, dok su na glavnom pretresu, ove odbrane u bitnom izmenjene.

Prvostepeni sud je cenio sve odlučne činjenice, koje utvrđuje iz izvedenih dokaza, kako one koje idu u prilog optuženima, tako i one koje su njima na štetu, pa je sve to poslužilo za valjanu ocenu odbrana optuženih AA i BB, koje su na taj način, proverene u potpunosti.

Pravilno je cenio prvostepeni sud, da iz spisa predmeta ne proizilaze okolnosti, koje bi navele na zaključak, da bi oštećeni, neosnovano i neistinито teretili optužene, jer ništa ne ukazuje na eventualne motive za takvo postupanje. Oštećeni i optuženi, nisu u zavadi, niti spisi predmeta ukazuju na drugi vid međusobnih neraščišćenih odnosa, koji bi do toga doveli. Suprotno tome, odbrane optuženih su neprecizne, nejasne i protivrečne, kako posmatrajući svaku za sebe, tako i međusobno, pa i prilikom suočenja optuženih međusobno, BB je i dalje nesiguran u svom kazivanju. U takvom stavu optuženih i nastojanju, da usklade međusobno, date odbrane, ništa ne ukazuje sudu, da su one istinite i dosledne, već upravo suprotno. Prema tome, osnovano sud poklanja veru dokazima iz kojih proizilazi drukčije činjenično stanje, konkretno, činjenično stanje iz izreke presude (u odnosu na tačku 1-krivično delo iz člana 168. stav 1. KZ RS u vezi člana 22. OKZ), a odbrane optuženih, ocenjuje, kao sračunate na umanjenje ili čak izbegavanje krivične odgovornosti. Sve ovo je predmet valjanih i celovitih razloga prvostepene presude.

Utvrđujući subjektivne elemente bića krivičnog dela razbojništva u saizvršilaštvu, za koje su oglašeni krivim optuženi, prvostepeni sud je, našao, da su postupali sa direktnim umišljajem, svesni svakog segmenta inkriminiranih radnji na ostvarivanju elemenata bića ovog krivičnog dela, što su u pravo i hteli.

S`obzirom, da su optuženi izneli u odbranama, da su pre kritičnog događaja popili veliku količinu piva, prvostepeni sud je, pravilno izveo dokaz, veštačenjem psihičkog stanja optuženih u vreme izvršenja krivičnog dela, putem veštaka neuropsihijatrijske struke. Tako je sud, utvrdio, da je optuženi AA u vreme izvršenja krivičnog dela, imao sačuvanu sposobnost shvatanja svojih postupaka i upravljanja njima, te da se radilo o pijanstvu, lakog stepena i da nema mesta izricanju mere bezbednosti, obaveznog lečenja alkoholičara, dok je u odnosu na optuženog BB, utvrdio, da je uračunljivost ovog optuženog, bila smanjena, ali ne bitno, pri tome je optuženi bio u stanju – najviše do srednjeg stepena pijanstva i takođe, nema mesta izricanju mere bezbednosti iz člana 65. OKZ.

Prema tome, duševno zdravlje optuženih, nije dovedeno u sumnju, a psihičko stanje kritičnom prilikom, ne ukazuje, na bilo kakav duševni poremećaj ili postojanje bolesti zavisnosti, pa nema ni okolnosti koje bi isključile njihovu krivičnu odgovornost.

Veštak je dao zaključak i mišljenje, a prvostepeni sud, utvrdio iz toga odlučne činjenice, kao rezultat stručnog, savesnog i nepristrasno obavljenog posmatranja optuženih AA i BB i analize podataka iz spisa predmeta, krećući se u granicama kompetencije veštaka neuropsihijatra za ovu oblast.

Ovako utvrđene odlučne činjenice, poslužile su kao osnov, za valjane pravne zaključke (na strani 9-oj presude), koje sud potkrepljuje, jasnim i logičnim razlozima. Naime, nesumnjivo je utvrđeno, da su optuženi, kao saizvršioći, delujući zajednički na ostvarenju istih ciljeva, pretnjom, da će napasti na život i telo oštećenih DD i ĐĐ, kritičnom prilikom, optuženi BB, zahtevao da oštećeni izvade sve iz džepova, a optuženi AA, izvadio pištolj, marke ____, kalibra 9mm, iza pojasa i uperio prema oštećenom DD, pa su tako, od njih oduzeli označene mobilne telefone, u nameri, da njihovim prisvajanjem pribave za sebe protivpravnu imovinsku korist.

U takvom postupanju optuženih, stekli su se svi objektivni i subjektivni elementi bića krivičnog dela razbojništva, iz člana 168. stav 1. KZ RS u saizvršilaštvu u vezi člana 22. OKZ. Nije od značaja za ovakvu pravnu ocenu, da li postoji prethodni dogovor, što ističe jedan od branilaca optuženih. Naime, prethodan dogovor, nije nužan element za saizvršilaštvo, kada sve odlučne činjenice u ponašanju optuženih, kako one u objektivnim radnjama, tako i one subjektivnog karaktera, ukazuju, na zajedničko delovanje sinhronizovano u istom cilju, bez obzira, da li je odluka unapred planirana i rezultat prethodnog dogovora optuženih ili je trenutno doneta. Pri tome, svaki od optuženih, vidi i prihvata krivično delo, kao svoje. Dakle, i objektivni i subjektivni elementi saizvršilaštva, ostvareni su u potpunosti u konkretnom slučaju (član 22. OKZ).

Nema sumnje u pravilnost primene krivičnog zakona u odnosu na obojicu optuženih, kod pravnog kvalifikovanja njihovih zajedničkih inkriminiranih radnji, a tako, ni u odnosu na krivično delo iz člana 33. stav 1. ZOOM RS, za koje je oglašen krivim AA. Ovaj optuženi, nije osporio izvršenje krivičnog dela, neovlašćeno nabavljanje i nošenje vatrenog oružja i municije, označenog pištolja sa municijom, čime je izvršio u objektivnom i subjektivnom smislu krivično delo iz člana 33. stav 1. ZOOM RS. Njegovo priznanje, potvrđeno izvedenim dokazima, a oružje je upotrebio, pri izvršenju razbojništva, zajedno sa optuženim BB.

Odluka o kazni, takođe je predmet žalbi branilaca obojice optuženih, koji u žalbama, nalaze, da su kazne prestroge, a u odnosu na optuženog AA, kako pojedinačne kazne, tako i jedinstvena.

Pravilno je postupio prvostepeni sud, odlučujući o izboru i visini krivične sankcije, te u procesu individualizacije kazne, došao do adekvatno odmerenih kazni zatvora, svakom od optuženih, imajući u vidu, njihove uloge i doprinose u ostvarenju krivičnog dela i štetnih posledica, kada je u pitanju razbojništvo iz člana 168. stav 1. KZ RS u vezi člana 22. OKZ.

Kod optuženog AA, od olakšavajućih okolnosti, cenio je prvostepeni sud, da je porodičan, otac jednog maloletnog deteta, korektno držanje za vreme suđenja, a od otežavajućih okolnosti, da je do sada osuđivan. U odnosu na optuženog BB, pravilno je cenio prvostepeni sud od olakšavajućih okolnosti, da nije osuđivan i korektno držanje u krivičnom postupku, dok otežavajućih okolnosti nije bilo.

Nalazeći u datoj situaciji, da su ove okolnosti osobito olakšavajuće, prvostepeni sud je pravilno primenio odredbe, člana 42. i 43. OKZ, pa ublažio zakonom propisane kazne za razbojništvo iz člana 168. stav 1. KZ RS i utvrdio, optuženom AA, kaznu zatvora u trajanju, od dve godine, dok je kaznu zatvora za krivično delo iz člana 33. stav 1. ZOOM RS, odmerio u granicama propisanim zakonom – u trajanju, od jedne godine, bez primene odredaba krivičnog zakona o ublažavanju kazne, pa osudio optuženog AA, na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju, od dve godine i šest meseci, sa uračunatim pritvorom.

I kod optuženog BB, osnovano su cenjene olakšavajuće okolnosti, posebno u odsustvu otežavajućih okolnosti, na strani ovog optuženog, kao osobito olakšavajuće, pa je osuđen za krivično delo, iz člana 168. stav 1. KZ RS (u vezi člana 22. OKZ), na kaznu zatvora u trajanju, od jedne godine, sa uračunatim pritvorom.

Navedene kazne zatvora, adekvatne su, težini i stepenu društvene opasnosti izvršenih krivičnih dela, posebno cenjenom stepenu krivične odgovornosti optuženih, te kao takve, podobne da ispune zahteve specijalne i generalne prevencije, odnosno, ostvare svrhu kažnjavanja propisanu zakonom, u okviru opšte svrhe izricanja krivičnih sankcija (član 5. stav 2. i član 33. OKZ).

Mera bezbednosti, oduzimanja predmeta iz člana 69. OKZ, izrečena optuženom AA, saglasna je krivičnom zakonu, pa je od njega oduzet označeni pištolj, kao predmet kojim je izvršeno krivično delo, a sve to potkrepljeno je valjanim razlozima u presudi.

Zbog navedenih razloga, Vrhovni sud je, odlučio, kao u izreci presude, u smislu odredbe člana 388. Zakonika o krivičnom postupku.

Zapisničar, Predsednik veća-sudija,

Gordana Maravić, s.r. Predrag Gligorijević, s.r.

Za tačnost opravka

JČ